

INTRODUCTIE OP DE FINANCIERINGSWIJZER VOOR HET SPORT- EN BEWEEGBELEID VAN GEMEENTEN

Introductie op de Financieringswijzer Sport & Bewegen

De financiering van sport- en beweegbeleid kent veel aspecten. Het gaat niet alleen over de realisatie, het onderhoud en het beheer van sportaccommodaties, maar ook over de financiering van sportstimuleringsbeleid en de inzet van sport en bewegen als middel. Enerzijds hebben gemeenten te maken met bezuinigingen. Anderzijds zijn er meerdere landelijke impulsen om sport en bewegen naar een hoger niveau te tillen en meer mensen in beweging te krijgen. Steeds vaker wordt sport gezien als een middel om doelstellingen van andere beleidssectoren te realiseren. Dat biedt kansen voor creatieve financiële oplossingen.

Commerciële aanbieders spelen een steeds belangrijkere rol in de sport- en beweegsector. Daarnaast wordt vaker een grotere maatschappelijke rol verwacht van sportverenigingen. De verenigingen zijn daar nog niet altijd toe in staat. Ook stimuleren gemeenten hun inwoners om de regie over hun eigen leven te voeren en moedigen ze burgerinitiatieven aan. Deze ontwikkelingen vragen om een frisse kijk op de manier waarop sport- en beweegbeleid wordt vormgegeven en gefinancierd.

De online [Financieringswijzer Sport & Bewegen](#) is een inspiratiedocument voor gemeenten die het voornemen hebben om de financiering van hun sport- en beweegbeleid te hervormen of elementen daarvan aan te passen. De Financieringswijzer is bedoeld voor iedereen die zich binnen een gemeente bezighoudt met de ontwikkeling, vaststelling en uitvoering van sport- en beweegbeleid. In deze brochure schetsen we kort wat je in de online financieringswijzer kunt vinden.

Hoe de financieringswijzer is opgezet

De Financieringswijzer kan gebruikt worden als stappenplan bij het herstructureren of herzien van het financieringsbeleid. In de verschillende stappen verwijzen we naar verdiepende hoofdstukken. De verdiepende hoofdstukken kunnen ook als losse modules worden gebruikt als bron van informatie en inspiratie. In die hoofdstukken is aandacht voor de keuzes die gemaakt kunnen worden en de gevolgen daarvan. Aan de orde komen valkuilen, tips en succes- en faalfactoren.

“Het stappenplan en de verdiepende hoofdstukken kunnen een hulpmiddel zijn voor iedereen die aan de slag gaat met de financiering van sport en bewegen op gemeentelijk niveau.”

Het stappenplan schrijft niet voor hoe een proces zou moeten verlopen, maar probeert aan te geven welke zaken belangrijk zijn en waar op gelet moet worden. De verdiepende hoofdstukken laten zien waar kansen en mogelijkheden liggen om beleid vorm te geven. Je krijgt veel tips en voorbeelden uit de praktijk.

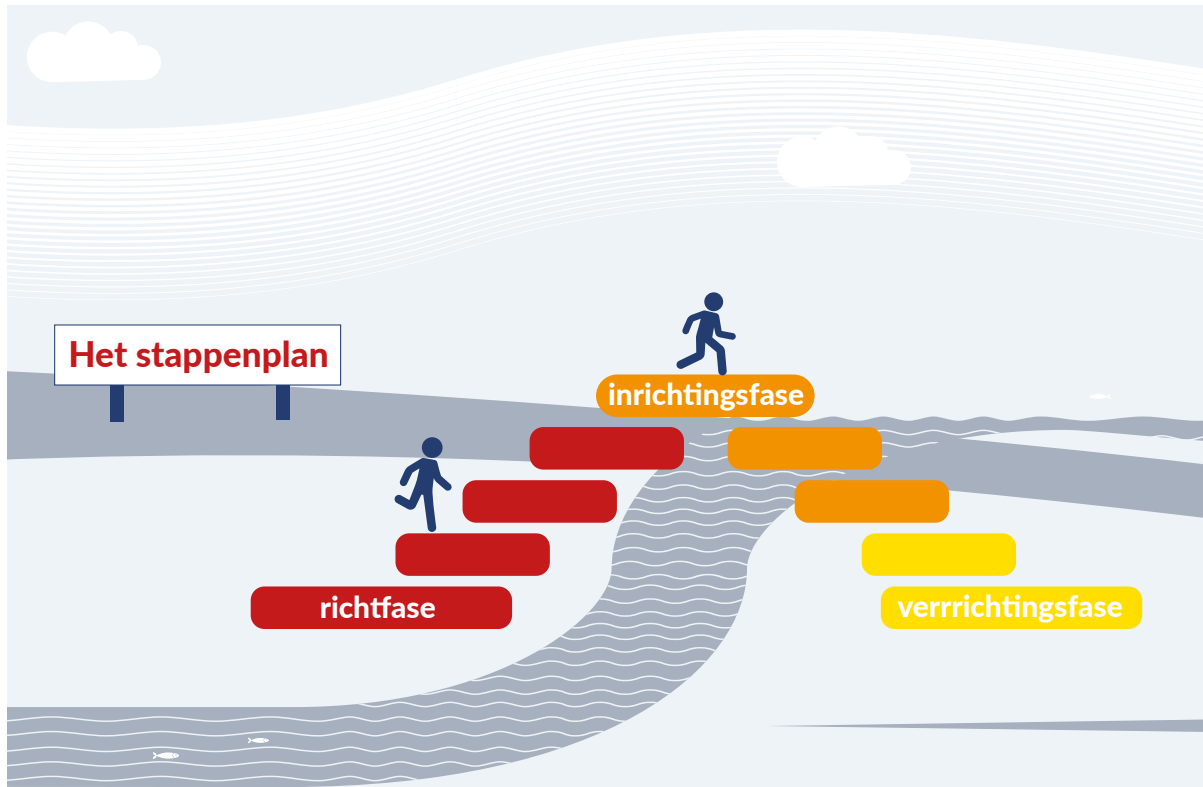
Stappen en fases

Het financieren van sport- en beweegbeleid raakt diverse beleidsterreinen en ook bij de uitvoering van sport- en beweegprojecten zijn verschillende doelgroepen en partners betrokken. De bijdrage van deze partners bij het ontwikkelen van nieuwe financieringsvormen is van groot belang. Een **interactief proces** is daarom erg belangrijk gedurende het gehele traject.

[Het stappenplan](#) beschrijft het proces van vernieuwing van de financiering van sport- en beweegbeleid. Het stappenplan bestaat uit drie fases: **richten, inrichten en verrichten**.

De '**richtfase**' beschrijft in vier stappen hoe je het vernieuwen van de financiering van sport- en beweegbeleid vormgeeft en gaat in op de uitgangspunten van het nieuwe beleid. Er is aandacht voor het creëren van draagvlak, de randvoorwaarden van het proces om te komen tot nieuwe financiering, het opstellen van een tijdpad en het opstellen van een startnotitie met daarin de uitgangspunten voor de nieuwe structuur.

De **'inrichtingsfase'** geeft in drie stappen opties en mogelijkheden voor financiering. De mogelijkheden die we hier beschrijven zijn niet uitputtend, maar geven inspiratie bij het ontwikkelen van nieuwe vormen van financiering. Daarnaast gaat deze fase in op het opstellen van een overgangsregeling en de uiteindelijke vaststelling van het nieuwe beleid.

In de **'verrichtingsfase'** gaat het over de stappen uitvoering en evaluatie. Tijdens de uitvoering van het nieuwe beleid komen foutjes aan het licht en kan er sprake zijn van onbedoelde en onvoorziene zaken. Het is belangrijk om te zien welke uitwerking het nieuwe beleid heeft en hoe het in de praktijk ervaren wordt. De verrichtingsfase kan bovendien al een eerste indruk geven van het effect van het nieuwe beleid. Gedurende de uitvoering van het nieuwe beleid moet worden gevolgd hoe het beleid functioneert. Het is belangrijk te weten waarom beleid al dan niet werkt en onder welke omstandigheden.

Verdiepende informatie over specifieke thema's

Niet iedere gemeente wil van A tot Z een plan uitwerken en zo stap voor stap bouwen aan een nieuwe financieringsstructuur. Die gemeenten hebben mogelijk meer behoefte aan verdiepende informatie over een specifiek onderwerp of aan creatieve oplossingen om een beweeginterventie gefinancierd te krijgen. In de verdiepende hoofdstukken van de online [Financieringswijzer](#) gaan we in op inhoudelijke onderwerpen. In de tabel is te zien welke onderwerpen in welke hoofdstukken aandacht krijgen.

Bijvoorbeeld Tarieven

[Tarieven](#) zijn een van de belangrijkste instrumenten om sport- en beweegbeleid vorm te geven. Er is een grote diversiteit in accommodaties en de meeste gemeenten maken onderscheid tussen typen accommodaties (binnensport, buitensport, zwembad, etc.). Soms maken gemeenten ook onderscheid in typen gebruikers (onderwijs, verenigingen, ongeorganiseerde sporters, commercieel, etc.). In het verdiepende hoofdstuk over tarieven worden verschillende mogelijkheden voor tarievenstelsels behandeld.

Bijvoorbeeld Subsidies

In het verdiepende hoofdstuk over [subsidies](#) komen verschillende varianten van subsidiesystemen aan de orde. Als blijkt dat gemeentelijke doelstellingen niet vanzelf kunnen worden behaald, kan een gemeente een extra zet in de goede richting geven door het instellen van subsidies. Verschillende activiteiten zijn zonder subsidie van de overheid niet mogelijk of onbetaalbaar voor gebruikers. Ook kan een gemeente met subsidies extra accenten leggen op bepaalde maatschappelijke activiteiten. Een voorbeeld is een subsidie voor het financieel laagdrempelig houden van sportbeoefening voor bepaalde groepen. Of het verbinden van een subsidie aan de inzet van ['erkende of eerder bewezen' sport- en beweegprogramma's](#), waardoor een 'kwaliteitsimpuls' gegeven wordt.

Bijvoorbeeld Wet Markt & Overheid

Een onderwerp dat in het hoofdstuk [Wet- en regelgeving](#) aan bod komt, is de Wet Markt & Overheid. Hoewel je bij het opstellen van sport- en beweegbeleid en de financiering daarvan misschien niet meteen aan deze wet denkt, heeft deze ook invloed op sport- en beweegbeleid. Een onderdeel van de wet is namelijk dat overheden kostprijsdekkende tarieven moeten hanteren voor economische activiteiten om oneerlijke concurrentie tegen te gaan. Dit heeft onder andere gevolgen voor het exploiteren van sportaccommodaties door gemeenten. In de Financieringswijzer wordt dit onderwerp uitgelegd en verwijzen we naar bronnen waar meer uitgebreide en actuele informatie te vinden is.

Waar gaat het financieringsvraagstuk over en welke informatie hebben we verzameld?

→ Tarieven

- Varianten tarievenbeleid
- Hoe te komen tot een nieuw stelsel

→ Subsidies

- Subsidie varianten
- Hoe te komen tot een nieuw stelsel

→ Realisatie & Beheer

- Renoveren
- Nieuwbouw
- Beheer & Exploitatie
- Privatisering
- Verzelfstandiging

→ Brede Impuls Combinatiefuncties

- Wat is de Brede Impuls Combinatiefuncties?
- Cofinanciering vanuit het sociaal domein
- Samenwerken met de zorg
- Goed werkgeverschap
- Verbinding sport en cultuur

→ Financiering vanuit andere sectoren en bronnen

- Landelijke regelingen
- Fondsen
- Inzet commerciële partijen
- Sponsoring
- Crowdfunding
- Shared Savings Model
- Social Impact Bond

→ Regionale financiering

- Regionaal sport- en beweegbeleid
- Regionale accommodaties
- Aangepast sporten
- Gezondheid/JOGG
- Regionale buurtsportcoaches

→ Wet- en regelgeving

- Toepassing wet- en regelgeving
- Wet Markt & Overheid
- Staatssteun
- Sportbesluit: btw en sport
- Europees aanbesteden
- Omgevingswet en sportsector
- Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen
- Energieakkoord en sportsector

De online [Financieringswijzer Sport en Bewegen](#) is bedoeld voor iedereen die zich binnen een gemeente bezighoudt met de ontwikkeling, vaststelling en uitvoering van sport- en beweegbeleid. De Financieringswijzer is een aanvulling op de [Beleidswijzer Sport en Bewegen](#) en de [Monitoring & Evaluatiewijzer Sport en Bewegen](#). De kennis die verzameld is in deze producten helpt beleidsmakers van gemeenten bij het vormgeven van sport- en beweegbeleid. Alle instrumenten zijn te raadplegen via www.kenniscentrumsport.nl en www.allesoversport.nl.

Voor vragen over de Financieringswijzer Sport en Bewegen, neem contact op met:

Marieke Verhaaf

marieke.verhaaf@kcsport.nl

06 - 31 75 37 32

Jeroen Hoyng

jeroen.hoyng@kcsport.nl

06 -31 75 37 16

november 2017

Vormgeving: Kr8 vormgeving

Drukwerk: Hakker van Rooijen, IJsselstein

Tip!

Op www.allesoversport.nl komt alle kennis over sport en bewegen samen.

Horapark 4 | Postbus 643 | info@kcsport.nl | T 0318 - 490 900
6717 LZ Ede | 6710 BP Ede | www.kenniscentrumsport.nl | F 0318 - 490 995

 kenniscentrum
sport